משניות מבוארות

מסֶכֶת כְּתֻבּוֹת פרק יג

כ"ז טבת

ז) מי **שֶׁהָלַךְ לְמִדִינַת הַיָּם, וְאִבְדָה** אֵת **דֶּרֶךְ שְׁדֵהוּ,** וְהֶחֱזִיקוּ בּוֹ בַּעֲלֵי **מוּצִיאִין,** דְּאִין מוֹצִיאִים שֵׁם אֶדֶם מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַכֹּל מַעֲלִין לִירוּשָׁלַיִם וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין חוּץ לִירוּשָׁלַיִם. דְּהֵיינוּ אֵין רְשָׁאִין לְהוֹצִיא, אֲפִלּוּ עֶבֶד כְּנַעֲנִי אֵינוֹ יָכוֹל לְכוּפוֹ. **אֶחָד הָאֲנָשִׁים וְאֶחָד הַנָּשִׁים** שֶׁגַּם הָאֲנָשִׁים יְכוֹלִים לְכוּף בַּעֲלָה לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. אִם **נָשָׂא אִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּנְתָנָהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נוֹתֵן לָהּ** כְּתֻבָּתָהּ **מְמְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. נָשָׂא אִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּנְתָנָהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.** אוֹ שֶׁהוּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאִשָּׁתוֹ בְּחוּצָה לָאָרֶץ, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ, וְלֹא הָיוּ לוֹ אֶלָּא מְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אוֹ דְּמָעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא שׁוֹקְלִים יוֹתֵר, אֲפִלּוּ הָכִי נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. מְשׁוּם דְּסַבְרִיהּ לֵיהּ כְּתֻבָּתָהּ אִשָּׁה דְּרַבָּנַן, וְהַקֹּלוֹ לְפִרְעֵי מִפְּחוּת שֶׁעֲדִיפוּת. וְכֵן אִם **נָשָׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹדְקִיָּא וּנְתָנָהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.** כְּתֻבָּתָהּ אִשָּׁה מִדְּרַבָּנַן, וְלֹכֵךְ הָקֵלוּ בָּהּ. וּבְתַנְיָא שֶׁלָּא תְהֵא פְּחוּתָה מִכְּתֻבָּה דְּאוֹרַיְיתָא. **רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִם נָשָׂא בְּקַפּוֹדְקִיָּא נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא.** דְּסוֹבֵר כְּתֻבָּה מִדְּאוֹרַיְיתָא. **נָשָׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹדְקִיָּא וּנְתָנָהּ בְּקַפּוֹדְקִיָּא, נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא,** גַּם לְדַעַת תַּנָּא קַמָּא.

פֵּרוּשׁ א כְּתַב הָרַמְבַּ"ם: סִדַּר אַחַר כְּתֻבוֹת נְדָרִים, שֶׁפְּרָשַׁת נְדָרִים כְּלָה הִתְחַתְּנוּתוֹת שֵׁיּוֹשׁ בָּהּ הוּא נִדְרֵי נְשָׁבִים, כְּמוֹ שֶׁנִּאֲמַר (במדבר ל' יז), "כִּי אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ", וּכְשֶׁיְּהִיוּ הַנְּשוּאִין בְּגוּרוֹתָן וְתִהְיֶה הָאִשָּׁה כְּנִכְנֶסֶת לְחִפָּה. יֵשׁ לְהַקְדִּים רִאשׁוֹת לְהָקֵר נְדָרִים, וּמִפְּנֵי זֶה סָמַךְ נְדָרִים לְכְתֻבּוֹת. וּבְרֵישׁ מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת אִיתָא בְּגְמָרָא. אֵירְדֵי דְּתַנְיָא כְּתֻבּוֹת וְתַנְיָא הַמְדִיר נְדָרִים. לְשׁוֹן הָרַ"ן: נְדָר הוּא בְּאַחַד מִשְּׁנֵי עִנְיָנִים, אִם נְדָרִי הַקְּדֵשׁ שֶׁהוּא מְקַדִּישׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת אוֹ לְמִזְבֵּחַ. וּבְעִנְיָן זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְדִּישׁ אֶלָּא מִה שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ וְאִסּוּרוֹ כּוֹלֵל כָּל אָדָם. אוֹ נִדְרֵי אִסּוּר שֶׁאֶסֹּר עַל עַצְמוֹ דְּבָרִים הַמֻּתָּרִים. וּבְעִנְיָן זֶה יָכוֹל לֶאֱסֹר אֲפִלּוּ נִכְסֵי חֲבֵרוֹ עָלָיו, וְאֵין אִסּוּרוֹ שָׁוֶה לְכֹל. וּמִשֶּׁכֵּן זוֹ הִיא בְּעִנְיָן נִדְרֵי אִסּוּר, וְהַרְמַבַּ"ם כְּשֶׁם שֶׁהוּא כּוֹלֵל חֲרְמֵי בֶּדֶק הַבַּיִת כָּךְ הוּא כּוֹלֵל נִדְרֵי הָאִסּוּר. וְהִכָּה הֵיינוּ בְּאֵי בְּמַסֶּכֶת אִסּוּרִין דְּאִלּוּ חֲרְמֵי בֶּדֶק הַבַּיִת לֹא שַׁיְיכִי בְּהַאי מַסֶּכֶת אֶלָּא בְּסִדֶּר קָדָשִׁים. וְנִדְרֵי אִסּוּר הֵם בְּאַחַד מִשְּׁלֹשָׁה דְּרָכִים: עִקַּר הַנֶּדֶר, וְנִכְנֵיי, וְיָדוּת. עִקַּר הַנֶּדֶר, הוּא שֶׁיֹּאמַר דָּבָר זֶה אָסוּר עָלַי, בֵּין שֶׁהִתְפִּיסוּ בְּדָבָר אַחֵר בֵּין שֶׁלֹּא הִתְפִּיסוּ, זֶהוּ נֶדֶר הָאָמוּר בְּתוֹרָה. אֶלָּא הֵיכָא שֶׁהִתְפִּיסוּ בְּעִנְיָן שֶׁיִּתְפִּיסוּנוּ בְּדָבָר הַנִּדּוּר לוֹ הוּא בְּדָבָר הָאֲסוּר. וְכִנּוּיִים וְיָדוּת מִפְרָשִׁים בְּמַשְׁנָתֵנוּ, עַד קָאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַה שֶׁאָמַר זֶהוּ נֶדֶר הָאָמוּר בְּתוֹרָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין שָׁם שְׁבוּעָה כְּלָל וְלֹא הַזְּהָרַת שֵׁם וְלֹא כִּנּוּי, וְעַל זֶה נֶאֱמַר בְּתוֹרָה (במדבר ל. ג) לֹאסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ, שֶׁיִּאָסֵר עַל עַצְמוֹ דְּבָרִים הַמֻּתָּרִים. לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם פְּרָק א' מֵהִלְכוֹת נְדָרִים: וּמִנְּזֵה דִּזְקָא שֶׁיִּאָסֵר אוֹ שֶׁיִּתְפּוֹס. אֲבָל הָאוֹמֵר נֶדֶר שֶׁלֹּא אוֹכַל. אֵינוֹ כְּלוּם. וְכֵן מְצִיאוּתִי בִּשְׁתּוּבַת מוֹהַרַ"ם אֶלְשֵׁקֶר סִימָן שֵׁם שְׁבוּעָה בֵּן לְהַרְמַבַּ"ם. וְסִיַּים בָּהּ: הֶיְהָ הַנּוֹדֵר עַם הָאָרֶץ, פּוֹתְחִין לוֹ פִּתְחֵי מִקְוָאוֹת אַחַר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְקַלֵּל בְּנִדְרִים (הַקְּדָמַת תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב). הַמְדִיר יֵשׁ בּוֹ נֶדֶר לְשְׁבוּעָה, דְּנֶדֶר הוּא שֶׁאוֹסֵר הַדָּבָר עָלָיו. דְּהֵיינוּ אִסּוּר הַמְבָּאָר. וּשְׁבוּעָה הוּא שֶׁאוֹסֵר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר. הַכִּנּוּיִים הֵם שֶׁנִּקְרְאוּ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים כֹּחַ נֶדֶר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא לְשׁוֹן נְכָרִים, וְהָאֲמֵת בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל נְכָרִים אִם הַנּוֹדֵר מִבֵּן. דֵּינוֹ כְּנֶדֶר. וְאִלּוּ הַתְּלוּנוֹת שֶׁקָּנוּ כָּאן, אִפְלוּ אִם אֵינוֹ מִבֵּן הַלְּשׁוֹן דֵּינוֹ כְּנֶדֶר (תוֹסְפוֹת). וְיָדוּת הָרִיטְבַּ"א שֶׁאִם אֵינוֹ מִבֵּן אֵינוֹ נֶדֶר. וְכֵן דַּעַת ב"י וְרַמ"א. וְעוֹד מִפְרַשׁ הָרַ"ן. דַּלְקַר נִקְרְאוּ בְּנוּיִים. שֶׁאֵינָם מְעֹרָבִים לְשׁוֹן הַנְּכָרִים אֶלָּא מִשְּׁבוּט בְּיָדָם. וְאַף עַל פִּי כֵּן יִקָּרְאוּם כֹּחַ דִּינָם כְּנֶדֶר. וְיָדוּת נִקְרְאוּ שֶׁחִצִּי הַלְּשׁוֹן מִלְּשׁוֹן נֶדֶר וְאֵינוֹ נוֹסֵר אוֹתוֹ, מִלְּשׁוֹן בֵּית יָד שֶׁאוֹסֵר בֵּית יָד. וְעַל

כ"ז טבת

ז) מי **שֶׁהָלַךְ לְמִדִינַת הַיָּם, וְאִבְדָה** אֵת **דֶּרֶךְ שְׁדֵהוּ,** וְהֶחֱזִיקוּ בּוֹ בַּעֲלֵי **מוּצִיאִין,** דְּאִין מוֹצִיאִים שֵׁם אֶדֶם מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַכֹּל מַעֲלִין לִירוּשָׁלַיִם וְאֵין הַכֹּל מוֹצִיאִין חוּץ לִירוּשָׁלַיִם. דְּהֵיינוּ אֵין רְשָׁאִין לְהוֹצִיא, אֲפִלּוּ עֶבֶד כְּנַעֲנִי אֵינוֹ יָכוֹל לְכוּפוֹ. **אֶחָד הָאֲנָשִׁים וְאֶחָד הַנָּשִׁים** שֶׁגַּם הָאֲנָשִׁים יְכוֹלִים לְכוּף בַּעֲלָה לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. אִם **נָשָׂא אִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּנְתָנָהּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נוֹתֵן לָהּ** כְּתֻבָּתָהּ **מְמְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.** כְּתֻבָּתָהּ אִשָּׁה מִדְּרַבָּנַן, וְלֹכֵךְ הָקֵלוּ בָּהּ. וּבְתַנְיָא שֶׁלָּא תְהֵא פְּחוּתָה מִכְּתֻבָּה דְּאוֹרַיְיתָא. **רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אִם נָשָׂא בְּקַפּוֹדְקִיָּא נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא.** דְּסוֹבֵר כְּתֻבָּה מִדְּאוֹרַיְיתָא. **נָשָׂא אִשָּׁה בְּקַפּוֹדְקִיָּא וּנְתָנָהּ בְּקַפּוֹדְקִיָּא, נוֹתֵן לָהּ מְמְעוֹת קַפּוֹדְקִיָּא,** גַּם לְדַעַת תַּנָּא קַמָּא.

פֵּרוּשׁ א כְּתַב הָרַמְבַּ"ם: סִדַּר אַחַר כְּתֻבּוֹת נְדָרִים, שֶׁפְּרָשַׁת נְדָרִים כְּלָה הִתְחַתְּנוּתוֹת שֵׁיּוֹשׁ בָּהּ הוּא נִדְרֵי נְשָׁבִים, כְּמוֹ שֶׁנִּאֲמַר (במדבר ל' יז), "כִּי אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אָב לְבִתּוֹ", וּכְשֶׁיְּהִיוּ הַנְּשוּאִין בְּגוּרוֹתָן וְתִהְיֶה הָאִשָּׁה כְּנִכְנֶסֶת לְחִפָּה. יֵשׁ לְהַקְדִּים רִאשׁוֹת לְהָקֵר נְדָרִים, וּמִפְּנֵי זֶה סָמַךְ נְדָרִים לְכְתֻבּוֹת. וּבְרֵישׁ מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת אִיתָא בְּגְמָרָא. אֵירְדֵי דְּתַנְיָא כְּתֻבּוֹת וְתַנְיָא הַמְדִיר נְדָרִים. לְשׁוֹן הָרַ"ן: נְדָר הוּא בְּאַחַד מִשְּׁנֵי עִנְיָנִים, אִם נְדָרִי הַקְּדֵשׁ שֶׁהוּא מְקַדִּישׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת אוֹ לְמִזְבֵּחַ. וּבְעִנְיָן זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְהַקְדִּישׁ אֶלָּא מִה שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ וְאִסּוּרוֹ כּוֹלֵל כָּל אָדָם. אוֹ נִדְרֵי אִסּוּר שֶׁאֶסֹּר עַל עַצְמוֹ דְּבָרִים הַמֻּתָּרִים. וּבְעִנְיָן זֶה יָכוֹל לֶאֱסֹר אֲפִלּוּ נִכְסֵי חֲבֵרוֹ עָלָיו, וְאֵין אִסּוּרוֹ שָׁוֶה לְכֹל. וּמִשֶּׁכֵּן זוֹ הִיא בְּעִנְיָן נִדְרֵי אִסּוּר, וְהַרְמַבַּ"ם כְּשֶׁם שֶׁהוּא כּוֹלֵל חֲרְמֵי בֶּדֶק הַבַּיִת כָּךְ הוּא כּוֹלֵל נִדְרֵי הָאִסּוּר. וְהִכָּה הֵיינוּ בְּאֵי בְּמַסֶּכֶת אִסּוּרִין דְּאִלּוּ חֲרְמֵי בֶּדֶק הַבַּיִת לֹא שַׁיְיכִי בְּהַאי מַסֶּכֶת אֶלָּא בְּסִדֶּר קָדָשִׁים. וְנִדְרֵי אִסּוּר הֵם בְּאַחַד מִשְּׁלֹשָׁה דְּרָכִים: עִקַּר הַנֶּדֶר, וְנִכְנֵיי, וְיָדוּת. עִקַּר הַנֶּדֶר, הוּא שֶׁיֹּאמַר דָּבָר זֶה אָסוּר עָלַי, בֵּין שֶׁהִתְפִּיסוּ בְּדָבָר אַחֵר בֵּין שֶׁלֹּא הִתְפִּיסוּ, זֶהוּ נֶדֶר הָאָמוּר בְּתוֹרָה. אֶלָּא הֵיכָא שֶׁהִתְפִּיסוּ בְּעִנְיָן שֶׁיִּתְפִּיסוּנוּ בְּדָבָר הַנִּדּוּר לוֹ הוּא בְּדָבָר הָאֲסוּר. וְכִנּוּיִים וְיָדוּת מִפְרָשִׁים בְּמַשְׁנָתֵנוּ, עַד קָאן לְשׁוֹנוֹ. וּמַה שֶׁאָמַר זֶהוּ נֶדֶר הָאָמוּר בְּתוֹרָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין שָׁם שְׁבוּעָה כְּלָל וְלֹא הַזְּהָרַת שֵׁם וְלֹא כִּנּוּי, וְעַל זֶה נֶאֱמַר בְּתוֹרָה (במדבר ל. ג) לֹאסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ. שֶׁיִּאָסֵר עַל עַצְמוֹ דְּבָרִים הַמֻּתָּרִים. לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם פְּרָק א' מֵהִלְכוֹת נְדָרִים: וּמִנְּזֵה דִּזְקָא שֶׁיִּאָסֵר אוֹ שֶׁיִּתְפּוֹס. אֲבָל הָאוֹמֵר נֶדֶר שֶׁלֹּא אוֹכַל. אֵינוֹ כְּלוּם. וְכֵן מְצִיאוּתִי בִּשְׁתּוּבַת מוֹהַרַ"ם אֶלְשֵׁקֶר סִימָן שֵׁם שְׁבוּעָה בֵּן לְהַרְמַבַּ"ם. וְסִיַּים בָּהּ: הֶיְהָ הַנּוֹדֵר עַם הָאָרֶץ, פּוֹתְחִין לוֹ פִּתְחֵי מִקְוָאוֹת אַחַר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְקַלֵּל בְּנִדְרִים (הַקְּדָמַת תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב). הַמְדִיר יֵשׁ בּוֹ נֶדֶר לְשְׁבוּעָה, דְּנֶדֶר הוּא שֶׁאוֹסֵר הַדָּבָר עָלָיו. דְּהֵיינוּ אִסּוּר הַמְבָּאָר. וּשְׁבוּעָה הוּא שֶׁאוֹסֵר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר. הַכִּנּוּיִים הֵם שֶׁנִּקְרְאוּ בִּלְשׁוֹן חֲכָמִים כֹּחַ נֶדֶר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּא לְשׁוֹן נְכָרִים, וְהָאֲמֵת בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל נְכָרִים אִם הַנּוֹדֵר מִבֵּן. דֵּינוֹ כְּנֶדֶר. וְאִלּוּ הַתְּלוּנוֹת שֶׁקָּנוּ כָּאן, אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ מִבֵּן הַלְּשׁוֹן דֵּינוֹ כְּנֶדֶר (תוֹסְפוֹת). וְיָדוּת הָרִיטְבַּ"א שֶׁאִם אֵינוֹ מִבֵּן אֵינוֹ נֶדֶר. וְכֵן דַּעַת ב"י וְרַמ"א. וְעוֹד מִפְרַשׁ הָרַ"ן. דַּלְקַר נִקְרְאוּ בְּנוּיִים. שֶׁאֵינָם מְעֹרָבִים לְשׁוֹן הַנְּכָרִים אֶלָּא מִשְּׁבוּט בְּיָדָם. וְאַף עַל פִּי כֵּן יִקָּרְאוּם כֹּחַ דִּינָם כְּנֶדֶר. וְיָדוּת נִקְרְאוּ שֶׁחִצִּי הַלְּשׁוֹן מִלְּשׁוֹן נֶדֶר וְאֵינוֹ נוֹסֵר אוֹתוֹ, מִלְּשׁוֹן בֵּית יָד שֶׁאוֹסֵר בֵּית יָד. וְעַל

מַסֶּכֶת נְדָרִים

פרק א כָּל כִּנּוּיֵי נְדָרִים, כַּנְּדָרִים, וַחֲרָמִים כַּחֲרָמִים, וּשְׁבוּעוֹת כַּשְּׁבוּעוֹת, וּנְזִירוּת כַּנְּזִירוּת. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ, מִדְּרֵנִי מִמְּךָ, מִמְּרַשְׁנִי מִמְּךָ, שֶׁאֵינִי אוֹכֵל לְךָ, שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לְךָ, אִסּוּר לְךָ, שֶׁאֵינִי רוֹאֶה לְךָ, רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה חוֹכֵךְ בָּזֶה לְהַחְמִיר. כְּבְדֵרִי רְשָׁעִים, נָדַר בְּנָזִיר וּבְקָרְבָּן וּבִשְׁבוּעָה. כְּנִדְרֵי רְשָׁעִים, נָדַר בְּנָזִיר וּבְקָרְבָּן. **ב** הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ, קוֹנֵם, הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לְקָרְבָּן. חָרֵם חָרֵד, חָרֵם, הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לְחֶרֶם. נָזִיר נָזִיר, פְּזִיזִי, הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לִנְזִירוּת. שְׁבוּתִי, שְׁקוּקִי, נָדַר בְּמוּתָא. הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לִשְׁבוּעָה: **ג** הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ לֵךְ אֹכַל לָךְ, לֹא כָּשֵׁר, וְלֹא דָּבָר, טְהוֹר, וְטָמֵא, וְטוּר, וּפִגּוּל, אִסּוּר. כְּאַמְרָא, כְּדִירִים, כְּעָצִים, כְּאֵשִׁים, כְּמִזְבֵּחַ, כְּהֵיכָל, כְּירוּשָׁלַיִם, נָדַר בְּאַחַד מִכָּל מִשְׁמַשֵּׁי הַמִּזְבֵּחַ, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִזְכִּיר קָרְבָּן, הֲרֵי זֶה נָדַר בְּקָרְבָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הָאוֹמֵר יְרוּשָׁלַיִם, לֹא אָמַר כְּלוּם. רַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר. הַקָּרְבָּן, לְקָרְבָּן, קָרְבָּן שֶׁאֵכֹל לָךְ, אִסּוּר. לְקָרְבָּן לֹא אֹכַל לָךְ, רַבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ, קוֹנֵם פִּי הַמְדַבֵּר עִמָּךְ, יָדַי עוֹשָׂה עִמָּךְ, רַגְלַי מְהַלְּכוֹת עִמָּךְ, אִסּוּר:

פרק ב א וְאִלּוּ מִתְּרִין, חָלִין שֶׁאֹכַל לָךְ, כְּבַשִׂר חֲזִיר כַּעֲבוֹדָה זָרָה, כְּעוֹרוֹת לְבוּבִין, כְּנְבֵלוֹת, כְּטְרֵפוֹת, כְּשֶׁקָּצִים, כְּרָמְשִׁים, כְּחֹלֵּת אַהֲרֹן לְאִשָּׁתוֹ, מֹתָר. הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ, הֲרֵי אַתְּ עָלַי כְּאִמָּא, פּוֹתְחִין לוֹ פִּתְחֵי מִקְוָאוֹת אַחַר, שֶׁלֹּא יְקַלֵּל רִאשׁוֹן לְכָךְ. קוֹנֵם שֶׁאֵינִי יָשֵׁן, שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר, שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ. לְאִשְׁתּוֹ, קוֹנֵם שֶׁאֵינִי מִשְׁמַשְׁתֵּךְ, הֲרֵי זֶה בְּלֹא שְׁבוּעָה שֶׁאֵינִי יָשֵׁן, שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר, שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ, אִסּוּר:

יְדֵי זֶה מִטַּלְטֵל כְּלוּם. **א)** כָּל כִּנּוּיֵי נְדָרִים, דִּינָם כְּנִדְרִים, וַחֲרָמִים כְּנוּיִים שֶׁלָּהֶם כַּחֲרָמִים, דְּהָאוֹמֵר נְכָסַי חֲרֵם, אֲסוּרִים עָלַי. וְכֵן בְּכִנּוּי, קֹנֵם שֶׁאֲמַר נְכָסַי חָרֵם, חָרֵד, חָרֵם, אֲסוּרִים עָלַי. **וּשְׁבוּעוֹת,** כְּנוּיִים שֶׁלָּהֶם כַּשְּׁבוּעָה שְׁקוּקָה. **וּנְזִירוּת,** כְּנוּיִים שֶׁלָּהֶם **כַּנְּזִירוּת.** דְּאֲפִלּוּ אֲמַר נָזִיר, פְּזִיזִי, דִּינוֹ כְּנָזִיר. וּמִפְּרַשׁ בְּגְמָרָא דִּזְסוּרִי מִחְסָרָא וְהָכֵי צָרִיךְ לוֹמַר, כָּל יְדוֹת נְדָרִים כְּנִדְרֵי, כָּל כִּנּוּיֵי נְדָרִים כְּנִדְרֵי, וְאִלּוּ הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ מִדְּרֵנִי מִמְּךָ, מִמְּרַשְׁנִי מִמְּךָ, אוֹ מִפְּרִשְׁנִי מִמְּךָ, אוֹ מִתְּחַסְּנִי מִמְּךָ, וּהוֹסִיף עַל כָּל אֶחָד שֶׁאֵינִי אוֹכֵל לָךְ, אוֹ שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לָךְ, אִסּוּר לְהָנוֹת מִמְּנוּ. אֲמַר לַחֲבֵרוֹ מִמְּדֵ. אוֹ מִמְּרַשְׁנִי מִמְּךָ, אוֹ מִפְּרִשְׁנִי מִמְּךָ, אוֹ מִתְּחַסְּנִי מִמְּךָ, אוֹ שֶׁאֵינִי אוֹכֵל לָךְ, אוֹ שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לָךְ, אִסּוּר לְהָנוֹת מִמְּנוּ. אֲמַר לַחֲבֵרוֹ מִמְּדֵ, אוֹ מִמְּרַשְׁנִי מִמְּךָ, רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה חוֹכֵךְ בָּזֶה לְהַחְמִיר. (מִשְּׁלוֹן מִתְחַכֵּךְ, שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵר הַדָּבָר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִלְּשׁוֹן יָכוֹל לְבָרֵר מִמְּקוֹם חִיּוּ, מִקְּרוּם לְחִנּוּ, שֶׁרְצָת לְהַחְמִיר) שֶׁיְּהֵא אִסּוּר בְּהַנָּאָה מִמְּנוּ. וְהַרְמַבַּ"ם מִפְּרָשׁ דְּגַם כָּאן מְיַיְרֵי כְּשֶׁאֹמַר שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לָךְ, וּתוֹסְפוֹת מִפְרָשִׁים דְּיָכוֹל לְהוֹסִיף. דְּהַלְשׁוֹן נִמְשָׁךְ אֵינוֹ יָכוֹל לְפָרֵשׁ שֶׁלֹּא אֹשַׁב בְּחֲבֵרְבֵּיאָמוֹת, דְּאֵין דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לְהַזִּכִּיר לְשׁוֹן מִדִּי לְעַצְמוֹ, אֶלָּא אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ שֶׁלֹּא אֹשַׁב בְּחֲבֵרְבֵּיאָמוֹת אֲמוֹת שֶׁלָּךְ. וְאִם כֵּן מִמְּקוֹם לְפָרֵשׁ אֲמוֹת שֶׁלָּךְ. וְגַם אֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵר מִמְּקוֹם מִמְּנוּ. וְהַרְמַבַּ"ם מִפְּרָשׁ דְּגַם כָּאן מְיַיְרֵי כְּשֶׁאֹמַר שֶׁאֵינִי טוֹעֵם לָךְ, וּתוֹסְפוֹת מִפְרָשִׁים דְּיָכוֹל לְהוֹסִיף. **ב)** הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ קוֹנֵם שֶׁהוּא אוֹכֵל מִמְּךָ, אֲמַר כִּנּוּיֵי לְקָרְבָּן. חָרֵם חָרֵד, חָרֵם, הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לְחֶרֶם. נָזִיר נָזִיר, פְּזִיזִי, הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לִנְזִירוּת. שְׁבוּתִי, שְׁקוּקִי, נָדַר בְּמוּתָא. הֲרֵי אֲנִי כְּנִנּוּיֵי לִשְׁבוּעָה. **ג)** הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ לֵךְ אֹכַל לָךְ, לֹא כָּשֵׁר. וְלֹא דָּבָר, טְהוֹר, וְטָמֵא, וְטוּר, וּפִגּוּל, אִסּוּר. כְּאַמְרָא, כְּדִירִים, כְּעָצִים, כְּאֵשִׁים, כְּמִזְבֵּחַ, כְּהֵיכָל, כְּירוּשָׁלַיִם, נָדַר בְּאַחַד מִכָּל מִשְׁמַשֵּׁי הַמִּזְבֵּחַ. אֲפִלּוּ אֵינוֹ מִזְכִּיר קָרְבָּן, הֲרֵי זֶה נָדַר בְּקָרְבָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הָאוֹמֵר יְרוּשָׁלַיִם, לֹא אָמַר כְּלוּם. רַבִּי יְהוּדָה מִתִּיר. הַקָּרְבָּן, לְקָרְבָּן, קָרְבָּן שֶׁאֹכַל לָךְ, אִסּוּר. לְקָרְבָּן לֹא אֹכַל לָךְ, רַבִּי מֵאִיר אוֹסֵר. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ, קוֹנֵם פִּי הַמְדַבֵּר עִמָּךְ, יָדַי עוֹשָׂה עִמָּךְ, רַגְלַי מְהַלְּכוֹת עִמָּךְ, אִסּוּר:

פרק ב א וְאִלּוּ מִתִּירִין, חָלִין שֶׁאֹכַל לָךְ, כְּבַשִׂר חֲזִיר כַּעֲבוֹדָה זָרָה, כְּעוֹרוֹת לְבוּבִין, כְּנְבֵלוֹת, כְּטְרֵפוֹת, כְּשֶׁקָּצִים, כְּרָמְשִׁים, כְּחֹלֵּת אַהֲרֹן לְאִשְׁתּוֹ, מֹתָר. הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ, הֲרֵי אַתְּ עָלַי כְּאִמָּא, פּוֹתְחִין לוֹ פִּתְחֵי מִקְוָאוֹת אַחַר, שֶׁלֹּא יְקַלֵּל רִאשׁוֹן לְכָךְ. קוֹנֵם שֶׁאֵינִי יָשֵׁן, שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר, שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ. לְאִשְׁתּוֹ, קוֹנֵם שֶׁאֵינִי מִשְׁמַשְׁתֵּךְ, הֲרֵי זֶה בְּלֹא שְׁבוּעָה שֶׁאֵינִי יָשֵׁן, שֶׁאֵינִי מְדַבֵּר, שֶׁאֵינִי מְהַלֵּךְ, אִסּוּר:

אִבְּשֶׁלֶּשׁ לְפָרֵשׁ שְׁאוֹסֵר הַפֵּה מִלַּדְבֵּר, דְּהַנֵּה דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִמְּשׁוּ וּלְחוּמְרָא, וְכֵן אִם אוֹמֵר, קוֹנֵם **יָדַי עוֹשֶׂה עִמָּךְ,** וְכֵן קוֹנֵם **רַגְלַי מְהַלְּכוֹת עִמָּךְ, אִסּוּר.**

פרק ב כתיב (במדבר ל. ג) "אִישׁ כִּי יִדֹּר נֶדֶר", שֶׁעֵדֶת שִׁיּוּך רַק בְּדָבָר הִתְלוּי בְּדִבּוּר הָאָדָם וְלֹא בְּדִבּוּר הָאִסּוּר. **א)** **וְאִלּוּ מִתִּירִין** דְּלֹא הֲשַׁיְיבִי נֶדֶר, **הָאוֹמֵר חָלִין שֶׁאוֹכַל לָךְ, כְּבַשִׂר חֲזִיר.** וְכֵן הַבְּהֵמָה מְטֻרֶפֶת הַחַיָּה וְהוֹרֵאוּ לְבָהּ לְהַקְרִיב לְעֲבוֹדָה זָרָה, הַבְּהֵמָה אֲסוּרָה בְּהַנָּאָה. **נְבֵלוֹת, כְּטְרֵפוֹת, כְּשֶׁקָּצִים, כְּרָמְשִׁים,** כְּחֹלֵּת אַהֲרֹן לְעֲמִי הָאָרֶץ. דְּאֵין כְּיוֹצֵא בְּזֶה לְאִסּוּר הוּא, וְאֵין צָרִיךְ הַתָּרָה אֲפִלּוּ לְעַמִּי הָאָרֶץ. **הָאוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ הֲרֵי אַתְּ שֶׁאֵינִי עָלַי כְּאִמָּא,** אֶלָּא עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָגִיל לְדַבֵּר בְּדָבָר הָאָסוּר אֵינוֹ נוֹדֵר בְּדָבָר הָאָסוּר, **פּוֹתְחִין לוֹ פִּתְחֵי מִקְוָאוֹת אַחַר שֶׁמַּצְרִיכִין לְהַתֵּר אֶת הַנֶּדֶר** עַל עָנְיָן עוֹמֵד בְּיָם הָאָרֶץ, וְאֵין דֶּרֶךְ הַנּוֹדֵר לְהַתִּיר אֶלָּא בְּיָם הָאָרֶץ. דְּהָנֵי הָוֹיְיבִי בְּזֶה לְעָלָיִן. דְּהֵיינוּ שֶׁשּׁוֹאֵל לְבַר עָלָיִן. **וְלֹא יָקַל רִאשׁוֹן לְכָךְ.** אֶלָּא שֶׁצְּרִיךְ הַתֵּר מִמְּקוֹם אַחֵר. אֶלָּא עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָגִיל לְדַבֵּר. דְּהָנֵי אִשְׁתּוֹ אֵינוֹ מִמְּשׁוּ וּלְחוּמְרָא, וְכֵן **אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ הֲרֵי אַתְּ שֶׁאֵינוֹ מִמְּשׁוּ** אֲמוֹר אוֹתוֹ, מִלְּשׁוֹן בֵּית יָד שֶׁאוֹסֵר בֵּית יָד. וְעַל